

Ár 2012, föstudaginn 31. ágúst er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir

Fyrir er tekið **mál nr. 78/2012:**

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 30. apríl 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 30. mars 2012. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 4. maí 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 14. júní 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 14. júní 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki frá sóknaraðila.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 31. ágúst 2012.

II.

Málsatvik.

Þann 30. september 2002 var skuldabréf nr. X, að fjárhæð kr. 1.240.000, gefið út af A, til FF. Sóknaraðili tókst á hendur sjálfskuldarábyrgð á láninu. Sóknaraðili óskaði eftir að greiðslugeta útgefanda yrði ekki metin og setti upphafsstafi sína við það val. Þá kom fram að sóknaraðili hefði kynnt sér fræðslurit bankans fyrir ábyrgðarmenn.

Að frumkvæði sóknaraðila sömdu hann og FF í lok árs 2005 um að sóknaraðili leysti skuldabréfið til sín gegn greiðslu á kr. 1.500.000. Í upphafi árs 2006 var skuldabréfið framselt sóknaraðila.

Þann 11. janúar 2012 leitaði sóknaraðili til varnaraðila. Kvaðst hann hafa greitt lánið fyrir A og spurði hvort hann fengi ekki endurgreitt þar sem ekki hefði verið framkvæmt greiðslumat á A. Kröfu sóknaraðila var hafnað þann 3. febrúar 2012.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 30. mars 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst kr. 1.500.000. Sóknaraðili vísar til þess að FFF hafi krafðið hann um greiðslu vegna ábyrgðar á láni nr. X sem hafi verið meira en kr. 1.000.000. Sóknaraðili bendir á að samkvæmt samkomulagi banka og ríkisins eigi ekki að krefja ábyrgðarmenn um greiðslu skuldar sem sé hærri en milljón. Bendir sóknaraðili á að lántaki hafi ekki farið í greiðslumat hjá bankanum.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kröfu sóknaraðila verði hafnað vegna aðildarskorts varnaraðila. Til vara krefst varnaraðili þess að kröfu sóknaraðila verði hafnað á þeim grundvelli að sóknaraðili hafi óskað sérstaklega eftir því er hann gekkst í ábyrgðina að greiðslumat yrði ekki gert á lántaka, auk þess sem gildur samningur hafi komist á í ársbyrjun 2006 á milli sóknaraðila og FFF, um framsal umrædds skuldabréfs frá FFF til sóknaraðila, gegn greiðslu á kr. 1.500.000.

Til stuðnings aðalkröfu sinni vísar varnaraðili til þess að kröfunni sé ranglega beint að varnaraðila. Bendir varnaraðili á að sóknaraðili og FFF hafi gert, að frumkvæði sóknaraðila, með sér samning í árslok 2005 um framsal skuldabréfsins til sóknaraðila gegn greiðslu kr. 1.500.000. Í upphafi árs 2006 hafi skuldabréfið verið framselt sóknaraðila. Við framsalið hafi krafa FFF á hendur lántaka, sem aðalskuldara skuldabréfsins, fallið niður sem og krafa hans á hendur sóknaraðila um ábyrgð. Með framsalinu hafi sóknaraðili eignast kröfu á hendur lántaka.

Vísar varnaraðili til þess að FFF hafi síðar skipt um nafn og orðið FFFF. Þann R hafi Fjármálaeftirlitið tekið yfir vald hluthafafundar FFFF og tekið ákvörðun um ráðstöfun eigna og skulda FFFF til F, síðar F. Með umræddri ákvörðun Fjármálaeftirlitsins hafi ekki verið mælt fyrir um almennt framsal kröfuréttinda frá FFFF til F, síðar F, heldur einungis ráðstöfun tæmandi talinna eigna, skulda og skuldbindinga. Um þennan skilning á efni ákvörðunarinnar vísar varnaraðili til dóms héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. E-10867/2009 og úrskurðar úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki nr. 42/2010.

Til stuðnings varakröfu sinni vísar varnaraðili til þess að samkvæmt 1. mgr. 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga hafi fjármálafyrirtæki borið skylda til að meta greiðslugetu greiðanda væri skuldaábyrgð eða veð sett til tryggingar fjárhagslegri skuldbindingu nema ábyrgðarmaður óskaði sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo yrði ekki gert. Sóknaraðili hafi aflétt framangreindri skyldu byggðri á samkomulaginu af varnaraðila. Sú skuldbinding sem sóknaraðili hafi gengist í ábyrgð fyrir hafi verið að fjárhæð kr. 1.240.000 og hafi sóknaraðili ekki talið ástæðu til að greiðslumat yrði gert vegna þeirrar fjárhæðar.

Varnaraðili hafnar þeim rökstuðningi sóknaraðila að ekki skuli krefja ábyrgðarmenn um greiðslu skuldar sem sé hærri en milljón enda hafi hann óskað sérstaklega eftir því er hann hafi gengist í umrædda sjálfskuldarábyrgð að 22 ára sonur hans yrði ekki greiðslumetinn vegna lánveitingarinnar. Ætla megi að forsenda lánveitingarinnar hafi verið sú sjálfskuldarábyrgð sem sóknaraðili hafi gengist í og að það hafi verið öllum ljóst, þar á meðal sóknaraðila. Bendir varnaraðili á að í afstöðu sóknaraðila hafi einnig falist að ekki hafi þurft að kynna honum niðurstöður greiðslumats áður en hann hafi gengist í sjálfskuldarábyrgð fyrir láninu og megi leiða

Líkur að því að sóknaraðili hefði gengist í sjálfskuldarábyrgðina þó svo útkoma mats á greiðslugetu lántaka hefði verið neikvæð. Vísar varnaraðili til dóms Hæstaréttar í máli nr. 116/2010.

Þá byggir varnaraðili á þeirri meginreglu samningaréttar að samninga skuli halda. Í lok árs 2005 hafi aðilar máls þessa gert með sér samning um kaup sóknaraðila á kröfu samkvæmt framangreindu skuldabréfi gegn greiðslu kr. 1.500.000. Ekkert hafi komið fram í málinu sem leiði til þess að sá samningur skuli ógiltur og að kaupin eigi af þeim sökum að ganga til baka.

Vísar varnaraðili til þess að jafnframt beri að líta til þess að umrætt framsal hafi átt sér stað fyrir sex árum, eða árið 2006, án nokkurs fyrirvara af hálfu sóknaraðila um gildi sjálfskuldarábyrgðarinnar sem hann hafi gengist í árið 2002. Vísar varnaraðili í því samhengi til sjónarmiða um tómlæti, enda hafi í dómaframkvæmd verið talið að tómlæti samningsaðila geti leitt til þess að réttur hans til að krefjast ógildingar á samningi falli niður, sbr. dómur Hæstaréttar í málum nr. 135/2000 og nr. 316/2006.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur greiðslu sóknaraðila á skuldabréfi nr. X, útgefnu af A til FF og kröfu sóknaraðila um að varnaraðili endurgreiði sér þá fjárhæð.

Endurgreiðsla sú að fjárhæð kr. 1.500.000 sem sóknaraðili krefst í máli þessu og viðskipti þau sem sóknaraðili styður kröfu sína um endurgreiðslu við voru á milli hans og FFF. Með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um ráðstöfun eigna og skulda FFFF til F, dags. R, var öllum eignum FFFF, hverju nafni sem nefnast, svo sem fasteignum, lausafé, reiðufé, eignarhlutum í öðrum félögum og kröfuréttindum, ráðstafað til F, nú varnaraðila, sbr. 1. gr. ákvörðunarinnar. Þar sem sóknaraðili greiddi upp kröfu bankans á hendur A í ársbyrjun 2006 fluttist hún eðli málsins samkvæmt ekki til varnaraðila með framangreindri ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um ráðstöfun eigna og skulda FFFF til F. Endurkrafa sóknaraðila fluttist heldur ekki til varnaraðila, fremur en aðrar kröfur á hið gjaldþrota félag, að undanskildum innistæðum og öðrum kröfum sem taldar eru upp með tæmandi hætti í liðum 7-8 í ákvörðuninni.

Í ljósi framangreinds verður ekki hjá því komist að hafna kröfu sóknaraðila á grundvelli aðildarskorts varnaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 31. ágúst 2012.

Haukur Guðmundsson

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir